

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

**КРИМІНОЛОГІЯ
(силабус навчальної дисципліни)**

Галузь знань	08 право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Форма навчання	Денна
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	3 курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5
Кількість модулів	2
Кількість змістовних модулів	2
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції: 32 год. Практичні/семінарські: 24 год. Самостійна робота: 94 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Факультет	Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра	Кафедра права (702)
Викладачі	Шинкаренко Ігор Ростиславович к.ю.н., професор Філіпенко Наталія Євгенівна, к.ю.н., доцент
Контакти викладача	n.filipenko@khai.edu
Посилання на курс в Mentor	https://mentor.khai.edu/course/view.php .
Консультації	Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру кожного вівторка та п'ятниці з 14.00 до 15.30 в кабінеті № 205. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

ОПИС КУРСУ

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Кримінологія» складається з Загальної й Особливої частин, в яких розглядаються теоретичні та прикладні питання науки. Загальна частина містить понятійний апарат кримінології (поняття злочинності, її природа, кількісно-якісні показники, особа злочинця, причини й умови злочинності і окремої злочинної поведінки, методики кримінологічних досліджень, теорія запобігання злочинності). Особлива частина кримінології присвячена кримінологічній характеристиці, особі злочинця, причинам, умовам та запобіганню окремим видам злочинних проявів, які поділяються за їх мотивацією, контингентом злочинців, локалізацією тощо).

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

Курс передбачає проведення очних лекцій, практик, семінарів-консультацій з тематики курсу за участю викладача і самостійну роботу студентів з постійним консультуванням, методичної та організаційної підтримки в дистанційному режимі. В курсі передбачена робота в форумах, участь в дистанційних семінарах, виконання практичних завдань, практикумів, контрольних завдань, написання есе та складання дайджестів, проведення комп'ютерного тестування. Вивчення курсу супроводжується розробкою викладачами тестів з навчальної дисципліни. Після закінчення навчання тести використовуються викладачем для навчання та контролю навчальної діяльності студентів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінологія» є формування фахово підготовлених високо освічених спеціалістів-юристів, спроможних здійснювати на належному рівні юридичне забезпечення у різних галузях та сферах суспільного життя.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є злочинність як соціально-правовий феномен, особа злочинця, детермінанти злочинності, заходи запобігання злочинності та кримінологічний аналіз окремих видів злочинності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінологія» є: формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та світі, про її тенденції та фактори, що впливають на її структуру та динаміку, особу злочинця та його характерні риси, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами; вмінням самостійного комплексного аналізу кількісно-якісних показників злочинності, організації та впровадження заходів запобігання злочинності у територіальному масштабі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК).

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

- СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

- СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
- СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
- СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
- СК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
- ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
- ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

- ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики.
- ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
- ПРН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
- ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
- ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
- ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
- ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лек.	Пра к.	Лаб.	Сам . р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1.					
Змістовний модуль 1. Загальна частина					
Тема 1. Поняття, предмет та система кримінології. Методологія та методика кримінології	10	2	-	-	8
Тема 2. Поняття злочинності. Вимірювання злочинності. Детермінація злочинності	14	2	2	-	10
Тема 3. Особа злочинця. Причини та умови окремого (одиночного) злочину. Віктимологія	16	4	2	-	10
Тема 4. Попередження злочинів. Кримінологічне прогнозування та планування	14	4	2		8
Разом за змістовим модулем 1	54	12	6		36

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

Модуль 2.					
Змістовний модуль 2. Особлива частина					
Тема 1. Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти свободи, честі та гідності особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості	18	4	4	-	10
Тема 2. Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Кримінологічна характеристика екологічної злочинності	18	4	4	-	10
Тема 3. Кримінологічна характеристика злочинів проти громадського порядку та моральності. Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільної безпеки. Кримінологічна характеристика злочинів, пов'язаних з наркоманією	14	2	2	-	10
Тема 4. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері службової діяльності. Кримінологічна характеристика злочинів проти правосуддя. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинюваних в місцях позбавлення волі	18	4	4	-	10
Тема 5. Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Кримінологічна характеристика професійної злочинності	14	2	2	-	10
Тема 6. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності.	14	4	2		8

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

Кримінологічна характеристика злочинів неповнолітніх.						
Кримінологічна характеристика необережної злочинності						
Разом за змістовим модулем 2	96	20	18	-	58	
Усього годин	150	32	24	-	94	

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Поняття кримінології. Кримінологія як наука і навчальна дисципліна.

Предмет кримінології. Загальна характеристика його складових. Місце кримінології в системі наук. Система кримінології. Завдання кримінології. Методологія та методика кримінології.

Тема 2. Поняття злочинності, її ознаки та види. Вимірювання злочинності: кількісні і якісні показники (характеристики) злочинності. Їх значення для вивчення злочинності. Детермінація злочинності. Поняття латентної злочинності. Фактори, що обумовлюють латентну злочинність. Методи дослідження латентної злочинності. Стан та тенденції злочинності в Україні на сучасному етапі.

Тема 3. Особа злочинця. Кримінологічна характеристика особи злочинця. Класифікація злочинців. Індивідуальна злочинна поведінка. Детермінанти та механізм індивідуальної злочинної поведінки. Співвідношення соціального та біологічного в особі злочинця.

Причини та умови окремого (одиночного) злочину. Поняття кримінальної віктимології. Особа потерпілого. Класифікація жертв злочину.

Поняття фонових явищ в кримінології. Види фонових явищ. Вплив алкоголізму, наркоманії, табакокуріння, проституції, гомосексуалізму, інших відхилень сексуальної поведінки, безробіття, жебрацтва, бродяжництва, неправдивої пропаганди ЗМІ та інших сучасних негативних явищ на злочинність.

Тема 4. Попередження злочинів. Характеристика її складових. Класифікація заходів попередження злочинності. Поняття, види та значення кримінологічного прогнозування. Методи прогнозування злочинності: екстраполявання (екстраполяція), експертна оцінка, моделювання. Поняття та види кримінологічного планування боротьби зі злочинністю.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Особлива частина

Тема 1. Кримінологічна характеристика насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти свободи, честі та гідності особи. Кримінологічна характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості.

Тема 2. Кримінологічна характеристика злочинів проти власності. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Кримінологічна характеристика

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)

екологічної злочинності.

Тема 3. Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільного порядку та моральності. Кримінологічна характеристика злочинів проти суспільної безпеки. Кримінологічна характеристика злочинів, пов'язаних з наркоманією.

Тема 4. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері службової діяльності. Кримінологічна характеристика злочинів проти правосуддя. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинюваних в місцях позбавлення волі.

Тема 5. Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика організованої злочинності. Кримінологічна характеристика професійної злочинності.

Тема 6. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності. Кримінологічна характеристика злочинів неповнолітніх. Кримінологічна характеристика необережної злочинності.

Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни (за необхідності)

Сторінка курсу на платформі
Mentor (персональна
навчальна система)

На сайті НАУ розміщено курс «Кримінологія», який включає: лекції, практичні завдання, ситуаційні завдання, презентації, рекомендовану література та законодавство.
<https://mentor.khai.edu/course/view.php>.

Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання індивідуальної і самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни студент складає семестровий залік (I семестр) та семестровий екзамен (II семестр).

Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

Досягненню ними належного рівня **компетентності**, який за підсумками навчання

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

визначається за такими критеріями:

Відмінний рівень компетентності (90-100): студент має системні знання, глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проєктів нормативно-правових актів, а також наукових джерел.

Добрий рівень компетентності (75-89): студент має ґрунтовні знання навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.

Достатній рівень компетентності (60-74): студент має базові знання з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (рис, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.

Недостатній рівень компетентності (0-59): студент має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку 20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)

- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 3 заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування студентами результатів вивчення дисципліни «Теорія держави і права» є:

- усний виступ;
- виконання письмового завдання;
- тестування;
- есе, дайджест;
- реферат;
- складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу;
- ведення опорного конспекту лекцій;
- письмова самостійна робота;
- інші види навчально-наукової роботи (участь у гуртках, наукових конференціях тощо);
- підсумкова модульна робота;
- комплексна контрольна робота;
- залік;
- екзамен.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)

екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

(<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій;
2. Навчально-методичний забезпечення дисципліни (НМКД);
3. Матеріали для самостійної роботи студентів;
4. Інтернет-сторінки міжнародних та регіональних органів.

Рекомендована література

Базова:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.
2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Голос України*. 2012. № 90-91. З наступними змінами і доповненнями.
4. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. №49. Ст.3186. З наступними змінами і доповненнями.
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22.11.2018. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2019, № 17, ст.71
6. Кримінологія. Академічний курс/за заг. ред. О. М. Литвинова. Кол. авторів. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 588 с.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

7. Українська кримінологічна енциклопедія/за заг. ред. В. В. Чернея, В. В. Сокурєнка; упоряд. О. М. Джужа, О. М. Литвинов. Харків. Київ: Харк. нац. ун-т внутр. справ; Нац. акад. внутр. справ, Кримін. асоц. України; Золота миля, 2017. 804 с.

8. Кримінологія: питання та відповіді/за заг. ред. О.М. Литвинова. Кол. авторів: Авдєєв О.О., Васильєв А.А. та ін. Х.: Золота миля, 2015. 324 с.

9. Кримінологічний довідник: довідкове видання/за наук. ред. д-ра юрид. Наук, професора, академіка НАПрН України Бандурки О. М.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, професора Джужі О. М. і д-ра юрид. наук, професора Литвинова О. М. Харків: Золота миля, 2013. 412 с

10. Кримінологія. (Загальна частина): підручник/за заг. ред. О. М. Бандурки. кол. авторів Блага А. Б., Богатирьов І. Г., Давиденко Л. М. та ін. Харків: Вид-во ХНУВС, 2010. 280 с.

11. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України : монографія. Харків : *Колегіум*, 2020. 392 с.

12.

Допоміжна:

1. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Злочинність як об'єкт феноменологічного аналізу. *Право і безпека*. 2015. № 3 (58). С. 6–10.

2. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: монографія. Харків: Вид-во ХНУВС, 2011. 308 с.

3. Бєсчастний В. М. Кримінологічний аналіз стану злочинності в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 1. С. 207–213.

4. Блага А. Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання): моногр. Харків: ФО-П Макаренко, 2014. 286 с.

5. Бугаєць А. В. Корислива насильницька злочинність на залізничному транспорті України: моногр. Харків: Право, 2017. 244 с.

6. Голіна В. В., Лукашевич С. Ю., Колодяжний М. Г. Державне прогнозування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні/за заг. ред. В. В. Голіни. Харків: Право, 2012. 286 с.

7. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні: моногр. Харків: *Золота миля*, 2013. 214 с.

8. Кулик О. Г. Злочинність в Україні: тенденції, закономірності, методи пізнання: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 288 с.

9. Назаренко Д. О. Кримінологічний аналіз та протидія фоновим для злочинності явищам: моногр. Харків: Золота миля, 2013. 216 с.

10. Шкуро В. В. Суїцидальність в Україні: кримінологічна характеристика та протидія: моногр./за наук. ред. Ю. В. Орлова; Кримінологічна асоціація України. Харків : *Панов*, 2017. 228 с.

11. Храмцов О. М. Кримінально-правове та кримінологічне забезпечення охорони особи від насильства : моногр. Київ : НікаНова, 2015. 314 с.

12. Перелигіна Р.В. Протидія жіночому сімейному насильству: компаративістський аналіз // Протидія злочинності: теорія та практика : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19 жовт. 2016 р.) / орг. конф.: О.М. Толочко. С. 444-446.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

13. Правові та організаційно-тактичні основи попередження і розкриття злочинів, пов'язаних із застосуванням вибухових речовин чи бойових припасів: монографія / Антонов К.В., Діденко С.В., Філіпенко Н.Є. Херсон : Вид. Чуєв С.М., 2007. 188 с.

14. Правові та організаційно-тактичні основи профілактики пенітенціарної злочинності: навч. посібник // Кол. авторів: Н.Є.Філіпенко, Шендрик В.В., Марков С.В. // ХНУВС. К.: УВПД ГШ МВС України, 2010. 116 с.

15. Стрільців О. М. Запобігання наркозлочинності: досвід Нідерландів. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ 2016. № 4 (101). С. 215-225.

16. Філіпенко Н. Є. Напрямки удосконалення науково-методичного забезпечення кримінологічної діяльності судово-експертних установ України. *Право UA*. 2020. № 2. С. 130-137.

17. Філіпенко Н. Є., Снігерьев О. П. Експертна превенція: поняття, предмет та об'єкт. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 2. С. 241-253.

18. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність і питання правового виховання населення. *Наше право*. 2020. № 3. С. 146-151.

19. Філіпенко Н. Є. Форми кримінологічної діяльності експертних установ. *Право UA*. 2020. № 3. С. 155-159.

20. Філіпенко Н. Є. Особливості законодавчої регламентації кримінологічної діяльності експертних установ в Україні. *Європейські перспективи*. 2020. № 3. С. 88-94.

Інформаційні ресурси з дисципліни «Кримінологія»

1. Верховна Рада України. URL : <http://portal.rada.gov.ua/>.

2. Президент України. URL : <http://www.president.gov.ua/ru/>.

3. Верховний Суд. URL : <http://www.scourt.gov.ua/>.

4. Академія правових наук України www.aprnu.kharkiv.org Законопроекти України (сайт ВРУ) www.zakon.gov.ua

5. Конституційний Суд України. URL : <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.

6. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних та кримінальних справ. URL : <http://sc.gov.ua/>.

7. Газета "Урядовий кур'єр" www.ukcc.com.ua

8. Газета "Юридична практика" www.practix.com

9. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>.

10. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua

11. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.

12. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.

13. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. URL : <http://korolenko.kharkov.com/>.

14. Юридичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка www.lawschool.lviv.ua

15. Юридичний факультет Академії управління та інформаційних технологій www.ariu.berdyansk.net

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

16. Юридичний факультет Київського національного економічного університету
www.uf-kneu.kiev.ua

17. Юридичний сайт Київського національного університету внутрішніх справ
www.naiau.kiev.ua

18. Освітній портал Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна
www.osvita.org.ua

19. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua

20. Національна Парламентська бібліотека України www.nplu.kiev.ua

21. Бібліотека ім. Лесі Українки www.lucl.lucl.kiev.ua

22. Бібліотека Верховної Ради України www.rada.kiev.ua/library.

23. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка www.korolenko.kharkov.com